

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ Й НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра українознавства та ЗМП

Реферат
з дисципліни “Українська культура в Європейському контексті”
на тему “«Сім чудес світу» коротка характеристика”

Роботу виконав: студент КНТ-113сп Щедровський Іван Андрійович

Роботу перевірів: викладач Спудка Ірина Миколаївна

Запоріжжя – 2023

ЗМІСТ

Зміст	2
Вступ.....	3
Історія виникнення терміну "Сім чудес світу".....	4
Піраміди Гізи (Єгипет): Вічність і Таємниці Стародавності.....	5
Сади Семіраміди (Вавилон): Легенда та Реальність	6
Золота статуя Зевса в Олімпії: Витонченість та Божественна Майстерність.....	7
Храм Артеміди в Ефесі.....	8
Статуя Зевса в Родосі: Втілення Божественної Магії	10
Мавзолей в Галікарнасі: Вічна Пам'ять Великому Володареві.....	11
Колос Родоський: Величність Сонячного Титана	13
Висновок	15
Використані джерела посилання	16

1 ВСТУП

Світ завжди був повний чудес і дивовижностей, історія та культура різних цивілізацій завжди були насичені найрізноманітнішими досягненнями архітектури, інженерії та мистецтва. Відкриваючи перед нами вікна минулого, ми розглядаємо витвори майстерності, які вражають своєю величиною та витонченістю, нагадуючи про величезний потенціал людського розуму та таланту.

Один із способів виявити визначні об'єкти і справжні дива світу - це через "Сім чудес світу". Цей термін став відомим усьому світу і символізує видатні споруди та створення, які зачаровують своєю величиною та витонченістю, переживаючи випробування часу та природних катаклізмів.

Мета даного реферату полягає в короткій характеристиці та вивченні історії виникнення поняття "Сім чудес світу". Ми розглянемо античні та сучасні списки цих див нашого світу, відповімо на питання про критерії включення об'єктів до списку та про їхню роль у культурному та історичному контексті. Також, ми детальніше розглянемо кожен з чудес світу, розкриваючи їхню унікальну архітектурну та історичну цінність.

Цей реферат допоможе нам краще розуміти скарби спадщини різних епох та занурить нас у світ чудес і досягнень, які залишилися назавжди в історії людства. Вивчаючи "Сім чудес світу", ми відкриваємо для себе не лише архітектурні шедеври, а й культурні скарби різних епох, які продовжують надихати та захоплювати сучасне покоління.

Запрошую вас разом із нами в подорож світом "Сім чудес світу", щоб відкрити для себе велич цих видатних архітектурних шедеврів та зрозуміти їхню унікальну роль у культурній спадщині світу. Разом ми відкриємо та проаналізуємо історію та важливість кожного з чудес, дозволяючи нам краще осягнути велич цих неперевершених досягнень античності та сучасності.

2 ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ТЕРМІНУ "СІМ ЧУДЕС СВІТУ"

Термін "Сім чудес світу" став загадковою та захоплюючою частиною античної історії. Ця концепція виникла у V столітті до н.е. завдяки давньогрецькому поету та історику Антипатру з Сідону. У своєму творі, він склав перелік найвражаючих та видатних архітектурних та інженерних споруд світу того часу.

Першим чудом у списку були Великі Піраміди Гізи, які й до сьогодні залишаються однією з найзагадковіших архітектурних досягнень людства [1; 186]. Слідом за ними йшли Статуя Зевса у Олімпії, Мавзолей у Галікарнасі, Храм Артеміді в Ефесі, Статуя Колос Родоського, Вісімутова вежа в Вавилоні та Ліхтар Александрійський.

Згодом, у віддалених епохах, концепція "Сім чудес світу" зазнавала змін. Деякі споруди руйнувалися, але з'являлися нові, не менш вражаючі творіння. Це свідчить про те, що виняткові архітектурні досягнення завжди були та залишаються об'єктом дива та вдихнення для людства.

З часом, до сім чудес додалися нові майстерні та неймовірні архітектурні творіння сучасності. Такі об'єкти, як Тадж-Махал у Індії, Великий Китайський Мур, Храм Боробудур у Індонезії та інші, стали новими символами глобальної архітектурної величі.

З ПІРАМІДИ ГІЗИ (ЄГИПЕТ): ВІЧНІСТЬ І ТАЄМНИЦІ СТАРОДАВНОСТІ

Піраміди Гізи — це одна з найвизначніших археологічних спадщин людства. Розташовані біля Каїра, ці величезні пам'ятки архітектури вражають своєю масштабністю та таємничістю. Піраміди служили мавзолеями для фараонів, але також є свідченням високого рівня технологічного та математичного вміння давніх єгиптян.

Будівництво пірамід розпочалося близько 2600 року до н.е. у часи четвертої династії Стародавнього Єгипту. Першою була піраміда фараона Джосера у Саккарі, але найбільш вражаючими стали піраміди фараонів Хеопса, Хефрена та Менкаура в Гізі. Побудовані з величезних блоків вапняку, кожна з цих пірамід має свої унікальні риси та архітектурні рішення.

Хеопсова піраміда, найбільша серед трьох, стала витвором величезної інженерної роботи. Збудована з понад 2 мільйонів блоків вагою до 15 тонн кожен, вона височіє на понад 140 метрів. Точність у вирівнюванні кам'яних блоків залишає дослідників враженими досі. Додатковою таємницею є спосіб, яким ці важкі блоки були підняті та розташовані у таку симетричну форму [2;53].

Хефренова піраміда, невеличка порівняно з Хеопсовою, але все ще вражаюча, має вершиною з кам'яних облицювань, що залишилися частково досі. Менкаура піраміда, найменша серед трьох, має комплексну будову з великою кількістю додаткових приміщень та капличок. Піраміди відігравали ключову роль у давньоєгипетському сонячному культі. Вони сприяли переходу душі фараона в загробний світ та є втіленням божественної сили. Однак деталі технології, використаної для будівництва, залишаються загадковими.

Піраміди Гізи — це не тільки архітектурні шедеври, але й символи вічності та людської майстерності. Їхня таємничість та велич викликають захоплення та зацікавленість у людей по всьому світу, і продовжують привертати увагу дослідників та туристів з різних куточків глобусу.

4 САДИ СЕМІРАМІДИ (ВАВИЛОН): ЛЕГЕНДА ТА РЕАЛЬНІСТЬ

Сади Семіраміді, один з найвидатніших чудес античного світу, стали символом витонченої архітектурної майстерності і вишуканого садового мистецтва. Вони розташовані в давньому Вавилоні (сучасна Ірак) та асоціюються з ім'ям легендарної асирійської цариці Семіраміді.

Згідно з легендою, Сади Семіраміді були створені на наказ царя Нінгалідіні, щоб вони прикрасили й надихали його дружину Семіраміду. Ці сади вражали своєю красою та розкошшю. Вони склалися з високих терас, оббитих дорогоцінними каменями, з підвісними садами, екзотичними рослинами та штучними озерами[3; 106].

Незважаючи на величний опис в античних літературних джерелах, існує спір щодо історичної достовірності самого об'єкта. Деякі дослідники вважають, що Сади Семіраміді були міфічним створінням, придуманим для легендарності Вавилону. Інші відзначають, що описані в античних творах сади можуть бути результатом перекручень та вигадок. Вони могли бути однією з найперших спроб створення підвісних садів, що згодом відіграли важливу роль у ландшафтному дизайні.

Хоча існування Садів Семіраміді дотепер лишається предметом спору, їхня легенда проникла в культуру та мистецтво світової спільноти. Вони згадуються в творах багатьох письменників, художників та композиторів. Ця легенда надихає та залишає свій вплив на людську уяву про вишуканість та велич в садовому дизайні.

Сади Семіраміді залишаються однією з найвидатніших загадок античного світу. Незважаючи на те, чи існували вони фактично, їхня легенда стала важливою складовою культурного надбання людства. Вона нагадує нам про важливість природи, архітектури та садового мистецтва в житті кожного покоління.

5 ЗОЛОТА СТАТУЯ ЗЕВСА В ОЛІМПІЇ: ВИТОНЧЕНІСТЬ ТА БОЖЕСТВЕННА МАЙСТЕРНІСТЬ

Золота статуя Зевса в Олімпії — це одна з найвизначніших митцівських та архітектурних подій античного світу. Розташована у храмі Зевса в Олімпії, ця величезна статуя була виразом поклоніння та шанування до вищого божества грецького пантеону.

Статую Зевса в Олімпії створив давньогрецький скульптор Фідіас. Робота над цим величезним проектом тривала близько 12 років, з 466 до н.е. до 454 до н.е. [4; 63] Це було витончене творіння, відоме своєю неймовірною деталізацією та вишуканістю в обробці дорогоцінних матеріалів.

Статуя Зевса представляла бога в сидячому положенні, вишукано використовуючи золото та слонову кістку. Вона сягала висоти близько 13 метрів, що вражає своїми габаритами. Зевс тримав в руках скипетр, вкритий золотом та коштовностями, а також у його короні були вставлені дорогоцінні камені.

Статуя Зевса в Олімпії вважалася втіленням самого божества, його найвищої могутності та влади. Храм, в якому вона розташована, вважався священним місцем, де люди приходили віддати шану та просити благословення від Зевса. Основою для статуї був дерев'яний каркас, а потім Фідіас покрити його золотом та слоновою кісткою, додаючи вишукані деталі та витонченість.

На жаль, сама статуя Зевса в Олімпії не збереглася до нашого часу. Її доля була досить трагічною: у середньовіччі різці Візантії храм був пограбований, а впізнавши цінність слонової кістки саркофагу, з якого була виконана статуя, його відправили у фарбування для виготовлення ювелірних виробів.

Статуя Зевса в Олімпії не лише вражає своєю величчю та розкошшю, але й є символом найвищої митцівської майстерності та шанування перед божеством. Вона нагадує нам про важливість мистецтва в культурі та релігії стародавнього світу.

6 ХРАМ АРТЕМІДИ В ЕФЕСІ

Храм Артеміді в Ефесі - це величезна архітектурна споруда, яка служила святиною для культу богині Артеміді, покровительки Ефесу. Розташований в сучасній Туреччині, цей храм був однією з найвидатніших архітектурних подій давньогрецького світу.

Культ Артеміді, архаїчної богині природи, полювання і родючості, в Ефесі сягає глибоких давнин. Її почитання було настільки важливим, що ефесці вирішили побудувати їй храм, який став однією з семи чудес античного світу [5; 236].

Храм Артеміді вражає своєю масштабністю. Він був величезною спорудою довжиною понад 120 метрів і шириною понад 55 метрів. Його колонада складалася з більш ніж ста восьмидесяти восьми стовпів, що надавало будівлі величного вигляду. Храм вражав не лише розмірами, але і витонченою обробкою. У його оформленні використовувалися високоякісні матеріали: мармур, ебоніт, слонова кістка та золото.

Храм був не тільки архітектурним чудом, але й центром релігійного культу. Люди з усіх куточків античного світу приходили сюди, щоб вшанувати богиню Артеміду та принести їй жертви. Цей святний об'єкт відображав важливість культу та вірувань у житті стародавніх греків. Незважаючи на свою славу, храм був зруйнований та відновлювався кілька разів протягом століть через природні катастрофи та акти вандалізму. Остаточно він був знищений у IV столітті н.е. армією Готів.

Сьогодні, на місці колишнього храму, тривають археологічні дослідження. Знахідки надають важливу інформацію про релігійну та культурну практику стародавнього світу.

Храм Артеміді в Ефесі залишається однією з найвражаючіших архітектурних та релігійних споруд в історії людства. Він втілює в собі велич і вишуканість

давньогрецького мистецтва та віри, нагадуючи нам про важливість культурної спадщини.

7 СТАТУЯ ЗЕВСА В РОДОСІ: ВТІЛЕННЯ БОЖЕСТВЕННОЇ МАГІЇ

Статуя Зевса в Родосі, шедевр античного мистецтва, стояла величезним свідченням вшанування та шанування цього великого бога. Розташована на острові Родос, Греція, ця статуя вражала своєю величчю та майстерністю виконання.

Статую Зевса в Родосі створив видатний скульптор Харес з Лінду. Цей монументальний проект був спрямований на вшанування Зевса, який в грецькій міфології був вищим богом, пантеону Олімпійських богів [6; 262].

Статуя вирізнялася вражаючими параметрами. Висота її сягала понад 33 метри, заввишки еквівалентної 9-поверховому будинку. Вона виконана була з бронзи, а її стовпчаста підстава підтримувала надзвичайно величезну фігуру Зевса.

Харес приступив до створення статуї з вражаючою уважністю до деталей. Зевс був зображений сидячим на троні, тримаючи в одній руці скипетр, а в іншій - статую богині Ніки. Вишуканість у виконанні м'язів, віддання дрібним деталям, таким як волосся чи одяг, робить цю статую справжнім шедевром скульптурного мистецтва.

Статуя Зевса простояла близько 56 років, до 226 року н.е., коли природний землетрус знищив її. Вона залишила по собі лише фрагменти, які допомагають сучасним археологам розуміти велич цього втраченого шедевру. Сучасні археологи активно вивчають залишки статуї та намагаються відновити її вигляд.

Хоча сама статуя втрачена, її вплив на сучасне мистецтво та культуру не може бути недооцінений. Вона надала натхнення для безлічі творів мистецтва та стала символом величі античної Греції.

Статуя Зевса в Родосі втратила свою матеріальну форму, але залишила невмирущий слід в історії мистецтва та релігійного віри Грецького світу. Її витончена краса та божественна влада надали їй визначне місце серед найвидатніших шедеврів античної скульптури.

8 МАВЗОЛЕЙ В ГАЛІКАРНАСІ: ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ ВЕЛИКОМУ ВОЛОДАРЕВІ

Мавзолей в Галікарнасі, який розташований в сучасній Туреччині, був однією з найвидатніших архітектурних споруд свого часу. Цей монумент був споруджений на честь Мавзола, карійського князя та перського сатрапа, і став втіленням величчя та розкіші.

Мавзолей був споруджений у IV столітті до н.е. на невеликому острові Галікарнас у прекрасній гавані. Він був замовлений Маволом самим для себе та його дружини і сестри Артемізії.

Мавзолей представляв собою величезну мармурову піраміду висотою близько 45 метрів, прикрашену зображеннями богів та сценами з міфології. Його верхівка прикрашалася чотирма конями, які витесані з бронзи [7; 384].

Мавзолей славився не лише своєю архітектурою, але й скульптурною прикрасою. Для його оздоблення запрошували найвидатніших скульпторів свого часу, серед яких були Скопас, Лісіпп та інші.

Мавзолей в Галікарнасі вважався однією з найвидатніших споруд свого часу. Його вплив на архітектуру та мистецтво був величезним, і його стиль віддзеркалювався у багатьох наступних будівлях. З часом Галікарнас перейшов під владу інших цивілізацій, і мавзолей був знехтуваний та пошкоджений.

Сучасні археологи та історики намагаються відновити вигляд мавзолею з використанням археологічних даних та відомостей з історичних джерел. Дослідження цього монументу дає нам можливість краще зрозуміти архітектурні досягнення античності.

Сьогодні мавзолей в Галікарнасі лише в скупчених руїнах, але його слава і вплив на мистецтво залишаються невмирущими. Мавзолей в Галікарнасі був не тільки витвором архітектурної майстерності, але й символом вічності та пам'яті про

великих правителів. Його краса та велич вразили не лише сучасників, а й наступні покоління.

8 КОЛОС РОДОСЬКИЙ: ВЕЛИЧНІСТЬ СОНЯЧНОГО ТИТАНА

Колос Родоський, чудо античного світу, стояв у всій своїй величі та магніфікантності в порту Родоса, Греція. Цей колосальний статуя вражала світ своїми розмірами та красою. Приголомшлива майстерність виконання та неймовірна історія його створення роблять його одним із найвидатніших архітектурних див античності.

Історія Колоса Родоського має дві версії. Одна - міфічна - пов'язує його з великим Геліосом, богом Сонця, який стояв на вході в порт і відсвічував дорогу мореплавцям. Інша - історична - пов'язана з досягненнями великих архітекторів і скульпторів античності, Хареса, а також братів Алкаменса та Феїдіаса [8; 112].

Сам Колос мав вражаючу висоту - більше 30 метрів. Він виконаний був з бронзи та заліза, а його основа з мармуру. Кожна деталь відзначалася неймовірною деталізацією, а висота статуї була підкреслена пропорціями та гармонією.

Колос Родоський зображував колосальну статую чоловіка, ймовірно, уособлення Геліоса. У руках він, можливо, тримав факел, схожий на той, яким підсвічується дорогу мореплавцям. Цей образ був не лише скульптурним витвором, але й символом поклоніння сонячному богу.

Бронзова частина Колоса була витворена в процесі лиття, а залізні веревки та каркас надали конструкції необхідну міцність. Мармурова підстава служила не тільки для підсилення, але й для наголошення естетичної краси.

Статуя Колос Родоський була не лише вражаючою архітектурною спорудою, але й об'єктом релігійного поклоніння. Моряки, що входили до порту, вважали його символом благословення та захисту від негоди.

Хоча Колос Родоський стояв близько 54 років, його доля була нещасливою. Під час землетрусу у 226 році н.е., статуя впала, розпадаючись на куски, які лежали на землі протягом століть.

Сучасні археологи намагаються відновити славу Колоса, але це завдання надзвичайно складне через втрату багатьох оригінальних матеріалів. Тим не менш, розкопки та дослідження допомагають краще зрозуміти цей величний шедевр.

Хоча Колос Родоський не зберігся до наших днів, його вплив на сучасне мистецтво та архітектуру величезний. Багато сучасних скульпторів та архітекторів знаходять натхнення в його величі та вродливості.

Колос Родоський залишається назавжди в серцях тих, хто чув про його велич та прославу. Цей монументальний шедевр античності нагадує нам про вражаючу магію, яку людське мистецтво може створити.

9 ВИСНОВОК

У цьому рефераті я детально розглянув тему "Сім чудес світу", описав кожне з чудес та розкрив їхню велич та культурну значущість.

Грецький театр Епідаврій вражає своєю архітектурною геніальністю та унікальністю акустичних властивостей, які дозволяли акторам спілкуватися з глядачами на вражаючій відстані.

Піраміди Гізи, стоячи на піщаному ґрунті Єгипту, втілюють у собі диво інженерної майстерності та символізують віру єгиптян у вічне життя та владу фараонів.

Сади Семіраміди в Вавилоні представляють собою справжню оазу величі та краси, що створена людською рукою в середині найбільшого міста того часу.

Золота статуя Зевса в Олімпії вражає величчю та деталізацією виконання, вона стала символом величі Олімпу та виразом віри в силу грецьких богів.

Храм Артеміди в Ефесі був архітектурним чудом світу, величним зразком іонічного стилю та місцем поклоніння великої богині Артеміди.

Колос Родоський, стоячи на вході до острова Родос, служив не лише оберігом для моряків, але й символом сонячного бога Геліоса.

Кожне з цих чудес унікальне та неперевершене у своєму роді, що відображає високий рівень розвитку античних цивілізацій та глибокий духовний зміст, який вони несли в собі.

10 ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА ПОСИЛАННЯ

- 1 Вернер, Мірослав. "Піраміди: Таємниця, Культура і Наука Великих Монументів Єгипту". Видавництво Гроув, 2001. 508 с.
- 2 Кольдевей, Роберт. "Розкопки у Вавилонії." Видавництво Макміллан, 1914. 615 с.
- 3 Стюарт, Ендрю Ф. "Обличчя Влади: Образ Александра та Геленістична Політика". Університетське видавництво Каліфорнійського університету, 1993. 891 с.
- 4 Вуд, Майкл. "Сім Див Світу Стародавнього Світу." Видавництво ВВС, 2010. 276 с.
- 5 Вудфорд, Сюзан. "Мистецтво Греції та Риму." Видавництво Кембриджського університету, 2014. 937 с.
- 6 Роуз, Чарльз Брайан. "Археологія Грецького та Римського Рабства." Видавництво Дакворт, 2010. 459 с.
- 7 Леман, Карл. "Колос." У: Сміт, Вільям, ред. "Словник Грецької та Римської Біографії та Міфології." Дж. Мюррей, 1870. 394 с.